

AZ ÜZEMIDŐ-HOSSZABBÍTÁSI PROJEKT (ÜHP) TEVÉKENYSÉGÉNEK ÖSSZEFOGLALÁSA

Előzmények

A Paksi Atomerőmű Rt. (PA Rt.) 2001-ben megfogalmazott stratégiai céljai között – illeszkedve az MVM Rt. hosszútávú terveihez - szerepel atomerőművi blokkjainak tervezési üzemidőn (azaz 30 éven) túl 20 évvel történő üzemeltetése.

A tervezett üzemidő-hosszabbítás (ÜH) engedélyköteles tevékenység. A Nukleáris Biztonsági Szabályzatok (NBSZ) szerint ahhoz, hogy az atomerőmű blokkjai az előzetesen tervezett üzemidőn túl is működtethetők legyenek, meg kell újítani az üzemeltetési engedélyt. A tervezett üzemidő meghosszabbítására irányuló szándékot 4 évvel a tervezett üzemidő lejárta előtt kell bejelenteni az Országos Atomenergia Hivatal Nukleáris Biztonsági Igazgatóságához (OAH NBI), amellyel egyidejűleg be kell nyújtani a tervezett üzemidőn túli üzemeltethetőség feltételeinek megteremtésére előirányzott programot (ÜH Program). A továbbüzemelésre vonatkozó engedélykérelmet pedig blokkonként kell benyújtani az OAH NBI-hez, legkésőbb a tervezett üzemidőre érvényes üzemeltetési engedély lejárta előtt 1 évvel. (Ez az 1. blokk esetében 2011.) Ehhez a műszaki dokumentáción túl szükséges mellékelni egyéb hatósági engedélyeket, amelyek közül kiemelt jelentőséggel bír a környezetvédelmi engedély. Az üzemidő-hosszabbítás nukleáris engedélye csak érvényes környezetvédelmi engedély birtokában adható ki.

Az üzemidő hosszabbítás megvalósításának ütemezése az 1. ábrán látható.

Környezetvédelmi engedélyezés

Az üzemidő-hosszabbítás környezetvédelmi engedélyezési eljáráshoz kapcsolódóan 2006-ban elkészült „A Paksi Atomerőmű 1-4. blokk, A paksi atomerőmű üzemidő-hosszabbítása Környezeti Hatástanulmány” c. dokumentum. A PA Rt. 2006. március 13-án - az erőmű blokkjainak 20 éves üzemidő-hosszabbítására vonatkozóan – benyújtotta a környezetvédelmi engedélykérelmet az Alsó-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Igazgatóságához.

A környezeti hatástanulmány részletesen elemzi és értékeli az atomerőmű környezetének állapotát, az atomerőmű jelenlegi és az üzemidő-hosszabbítás időszakára vonatkozó környezeti hatásait. A hatástanulmány megállapításait összegezve elmondható, hogy a jelenlegi környezeti hatásokhoz képest a meghosszabbított üzemidejű erőmű működése időszakában sem volumenben, sem erősségben, sem terheléstípusban nem várhatók lényegi, meghatározó változások. A 20 éves továbbüzemelés alatt (a megfelelő karbantartási, biztonsági gyakorlat megőrzésével, fejlesztésével) nem várható az üzemzavarok gyakoriságában, súlyosságában és nagyságrendjében változás.

2006 folyamán hazai, és - az Espoo-i Egyezmény alapján - nemzetközi környezeti hatásvizsgálati engedélyezési eljárás zajlott. Hatósági, illetve önkormányzati szervezésű közmeghallgatás Pakson és Kalocsán történt. A nemzetközi eljárásban Ausztria, Románia és Horvátország kívánt részt venni. Így közmeghallgatásra és hatósági konzultációra került sor Mattersburgban, Nagyváradon (Oradea) és Eszéken (Osijek). Az espoo-i eljárás lezárultát mindhárom ország írásban elfogadta.

A szakhatósági állásfoglalások, a szakértői vélemények, a közmeghallgatásokon felmerült kérdések és válaszok figyelembevételével a környezetvédelmi felügyelőség 2006. október 25-én kiadta az üzemidő-hosszabbítás környezetvédelmi engedélyét. Az Energia Klub Környezetvédelmi Egyesület a határozat ellen fellebbezést nyújtott be. A fellebbezést az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség nem találta megalapozottnak, és 2007. január 31-én kelt határozatában az elsőfokú határozatot egy pontban megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

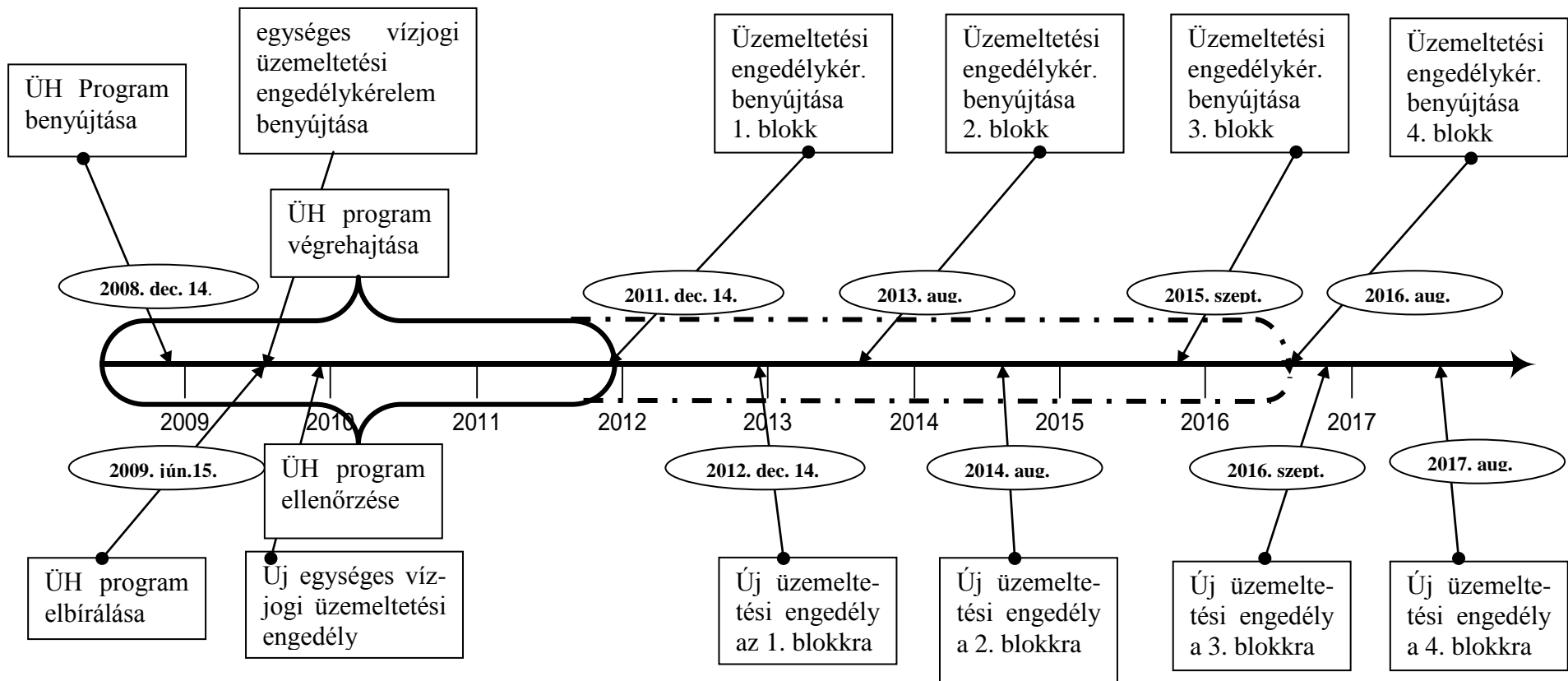
A határozat ellen az Energia Klub keresetet terjesztett elő a Baranya Megyei bíróságon. 2007. szeptember 24-én tartották az ÜH környezetvédelmi engedéllyel kapcsolatos első bírósági tárgyalást. Ekkor alapvetően tényismertetés történt. A második bírósági tárgyalásra 2007. december 5-én került sor, melyen a Baranya Megyei Bíróság ítéletet hirdetett. Ebben elutasította az Energia Klub Környezetvédelmi Egyesület keresetét, amelyben a felperes a környezetvédelmi engedély tárgyában hozott határozat felfüggesztését és szükség esetén új eljárásra történő kötelezését kérte. Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Az ÜH előkészítés műszaki feladatai

A műszaki feladatok közül először azon rendszerek és rendszerelemek körét kell meghatározni, amelyek a blokk tervezett élettartamán túli biztonságos üzemeltetéséhez szükségesek. Meg kell határozni azon öregedési folyamatokat, melyeket a blokk tervezett élettartamán túli üzemeltetés engedélyezése kapcsán kezelni kell. Fel kell mérni a terjedelmébe tartozó rendszerek, rendszerelemek állapotát, értékelni kell a működő öregedéskezelési programokat, szükség esetén módosítani kell azokat, illetve új programokat kell kidolgozni. Meg kell határozni a blokk tervezett élettartamán túli üzemeltetés engedélyezésében érintett, korlátozott időtartamra érvényes elemzések szükséges terjedelmét, azok érvényességét, kiterjesztheségét értékelni kell. Gondoskodni kell a minősített állapot fenntartásáról. Mindezek után meg kell határozni az előzőekből következő intézkedéseket.

A fenti tevékenységek elengedhetetlen feltétele volt egy korszerű informatikai rendszer (IMR) létrehozása, amely egységes formában, minden felhasználó számára hozzáférhetően tartalmazza az erőmű működésével kapcsolatos információhalmazt.

Elsősorban az említett feladatok eredményeinek figyelembevételével került sor az egyes blokkok tervezett üzemidejének lejártáig elvégzendő feladatlista (ÜH Program) összeállítására. A program részvénytársasági ellenőrzése, jóváhagyása után az NBSZ által előírt legkésőbb 2008. december 14-ei határidő előtt egy hónappal a programot benyújtottuk az OAH NBI részére.

1. ábra: Az üzemidő-hosszabbítás engedélyezésének tervezett menete

További feladatok

A paksi blokkok üzemidő-hosszabbításának megvalósításáig elvégzendő feladatokat az ÜH Program foglalja össze, mely három fő részből áll:

- 1) Az engedélyezés kötelező feladatai, amelyeket az Nukleáris Biztonsági Szabályzat határoz meg. Itt azok a feladatok szerepelnek, amelyeket még el kell végezni az üzemeltetési engedélykérelem megalapozásához.
- 2) Az engedélyezéshez szükséges egyéb feladatok. Ezek elsősorban az ÜH engedélykérelem összeállításához közvetlenül szükséges feladatok: külső szakértői támogatások, független szakértői véleményezések, Nemzetközi Atomenergia Ügynökség véleményezése, stb.
- 3) PA Zrt. Szintentartási Programja, amely a PA Zrt. egy önálló és átfogó programja. A Szintentartási Program funkcióját tekintve az élettartam-gazdálkodás fontos integráló programja, és összefüggései miatt az ÜH Program egészébe tartozik annak érdekében, hogy az üzemidő-hosszabbítás prioritásai érvényesíthetők legyenek. A Szintentartási Program a PA Zrt. teljes vagyona megkövetelt műszaki állapotának fenntartását szolgáló beruházásokra vonatkozik, az üzemeltetés, a karbantartás infrastruktúrájára, az üzemeltető szervezet működésének feltételeit jelentő eszközökre (vagyon tárgyakra) terjed ki.

A program hatósági ellenőrzése megkezdődött, amelynek keretében 2009. I. negyedévben több konzultációra és hiánypótlásra került sor.

2009. I. negyedévben az ÜH Program feladatainak részletes kibontásával, az erőforrás-szükségletek hozzárendelésével elkészítettük az ÜH végrehajtási programot, amelyet az OAH NBI részére is elküldtünk.